

Slovensko gledišče. A. Drama. „Kupčija je kupčija“, igrakaz v treh dejanjih, ki ga je spisal Octave Mirbeau in ki se je kot noviteta uprizoril na našem odru dne 5. in 7. febr., spada med takozvane „značajske komade“ (Karakterstück) a se razlikuje od starejših iger te vrste po tem, da vidimo v tej drami povsem moderne ljudi. Pravzaprav je v nji samo ena vloga, vloga Izidorja Lechata, vse druge osebe, tako zlasti tudi hči njegova, Germaine, so samo zato tu, da vidimo njegova svojstva v tem bolj žarki razsvetljavi. Se li da to s strogo umetniškega stališča odobravati, o tem dvomimo. Značaj Lechatov je res imenitno izklesan, toda očitka pisatelju ne moremo prihraniti, da je predolgovezen. Malo preveč opreme je pri vsaki potezici, ki nam jo razgrne pisatelj v značaju svojega junaka! — Igra je uspela, a zasluga za to gre pred vsem gospodu Borštniku, ki je oba ta večera nastopil kot gost. Nismo absolutni občudovalci tega našega umetnika-rojaka, a njegov Lechat je bil v istini nekaj posebnega, nekaj, kar je moralo uveriti vsakega o velikih igralskih zmoglostih njegovih. Pohvaliti nam je tudi gospe Taborsko in Danilovo pa gospoda Nučiča in Danila. Nekatere ženske osebe, ki so nastopile v postranskih vlogah, bi seveda najraje pogrešali. Ga li ni človeka, ki bi mogel tem osebam vcepiti najprimitivnejše pojme o vedenju? . . .

Tudi dramo „V stiski“, spisal Henri Bernstein, ki smo jo videli prvič na našem odru dne 19. februarja, je prištevati igram te vrste. V umetniškem oziru je boljša od prej omenjene. V nji je več oseb, ki vplivajo na razvoj dejanja, a ne tako ekskluzivno ena sama kakor v oni, ki je vsled tega preveč epizodna. Zdi se nam pa, kakor bi se bila v prevodu marsikatera poenta izgubila, če se ni morda pri predstavi iz posebnih ozirov kaj „ublažilo“, recte pokvarilo. — Naslov „V stiski“ ni posebno prikladen, ker ne kaže jedra igre. S predstavo nismo bili kdovekaj zadovoljni. Gospod Barjaktarović (Robert) nam je podal jako plitvo sliko svojega junaka. Je že res tisto — Robert mora imponirati s tem, da gre brez vseh „ah“ in „oh“ v prostovoljno smrt, toda skozi tisto mirnost, ki se zrcali na njegovem licu, mora vendar le nekaj prosevati, nekaj, kar pretresa njegovo dušo, kajti pri srcu mu ni in mu ne more biti tako mirno, ako je sploh človek in ne samo — igralec. In mi hočemo videti na odru ljudi! Ne vem, zakaj se ni ta vloga poverila gospodu Taborskemu, ali tudi Nučiču! — Naravna je bila gospa Taborska v vlogi grofice Bechebelove, dasi semtertja skoro premehka. Grofica Bechebelova je ženska polna energije in inicijative, ženska, ki po predsodkih in trmi svojega očeta v nesrečo pahnjena z železno voljo stremi za ciljem svoje sreče. To treba primerno izraziti! Tudi v igri gospoda Dragutinovića (baron Lebourg) bi si bili želeli nekoliko markantnejših potez. — Obžalovali smo navzlic temu, da je bilo gledališče tako prazno. Kaj je temu vzrok? Zdi se nam, da je letošnji repertoar občinstvu nekoliko pretežak! Sicer pa treba priznati: malo prehitro dve taki igri druga za drugo! —

Tretja noviteta v zadnjem času je bila komedija v štirih dejanjih „Maček Spaček“, spisal E. Rosenow. Dasi se je uprizorila trikrat, in sicer dne 9. in 12. februarja zvečer in 17. februarja popoldne, nismo imeli prilike, da bi si jo bili ogledali, zato tudi sodbe ne moremo izrekati o nji.

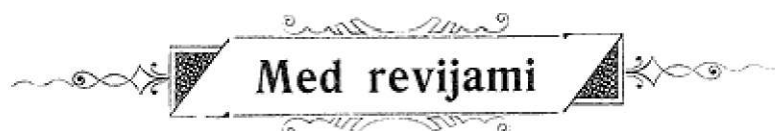
Dne 2. februarja popoldne se je ponovil Finžgarjev „Divji lovec“, dne 3. februarja popoldne se je igral četrtič „Potopljeni zvon“, zvečer pa drugič „Arležanka“.

B. Opera. Dne 1. in 17. februarja se je pela tretjič, oziroma četrtič „Lucia di Lammermoor“, dne 15., 21. in 23. februarja pa noviteta „Evangeljnik“, glasbeni igrokaz v dveh dejanih, spesnil in uglašbil Viljem Kienzel. Zadnji večer je imel naš zaslužni baritonist g. Jan Ouřednik svoj častni večer. Skladatelj Kienzel je hodil k Wagnerju v šolo. Drži se pri skladanju njegovih načel, vendar ne — vsaj v Evangeljniku ne — s tisto neomajno konsenkvenco, ki se nam dozdeva pri njegovem učitelju često že pretiranost. — V skladbi je dosti iz srca prihajajočega in v srce segajočega čuvstva.

Dr. Fr. Zbašnik.

Nova opereta Viktorja Parme. Naš odlični skladatelj Viktor Parma je uglašbil novo opereto, ki se uprizori v prihodnji glediški sezoni v Zagrebu. — Pri tej priliki si dovoljujemo tudi mi vprašati: zakaj se že toliko let ne uprizori pri nas nobeno Parmovo delo? —

„Smrt majke Jugovića“ je naslov najnovejšega dramskega dela znanega pesnika kneza Ive Vojnovića, ki je doseglo, uprizorjeno v zagrebškem gledišču, neobičajen uspeh.

Popotnik. Ta izvrstno urejevani pedagoški in znanstveni list je nastopil svoj XXVIII. tečaj. List je vreden vsestranske podpore!

„Domače ognjišče“, to je naslov novemu listu slovenskemu, ki je namenjen staršem in vzgojevalcem slovenske mladine. List izhaja zadnjo soboto vsakega meseca in stoji na leto 2 K. Naročnino je pošiljati upravništvu, rokopise pa uredništvu „Domačega ognjišča“ v Ljubljani („Učiteljska tiskarna“ Gradišče št. 4).

„Nova doba“ je naslov novemu slovenskemu listu, ki se proglašja kot glasilo slovenske gospodarske stranke. List izhaja po dvakrat na teden in stane za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K.

„Svobodna misel“. Glasilo slov. sekcije „Svobodne Misli“. Uredništvo in upravništvo: Praga-Vinogradi, Češko. Izhaja 10 krat na leto. Prva številka tega novega lista prinaša ponatisk krasne Aškerčeve balade „Prva mučenica“.

Glas Matice Hrvatske, št. 21.—24. „Glas“ je bil po 20. številki dolgo utihnil; zdaj so izšle 4 številke hkratu. Prvi dve imata običajno vsebino: članke, navadno polemične, v prilog Matici Hrvatski. Zadnji dve številki pa sta v celoti poročilo in reklama za toletni književni dar Matice Hrv. in za — pisatelje, celo za sotrudnike pri „Glasu“. Vsi ti so morali vposlati svojo fotografijo, da so se mogli v 23.—24. št. bralcem pokazati tudi v — sliki. Razume se, da Matica v teh reklamnih številkah svoje blago le hvali in hvali vsakega pisatelja. „Zdravo“ je morda to, a „honorovo“ ni in nas preveč spominja na slavnoznanca: „Ich, Anna Szillag . . .“

Dr. Jos. Tomišek.

Slovenský Obzor, mesečna smotra, izdaje „Nakladno društvo Slovenskega Obzora“, urednik Anton Štefánek (uredništvo in uprava v Budim-Pešti, Kender ul. 10).